

Barn- och utbildningsförvaltningen

Birgitta Bergsten

Tel. 0372-78 94 12

birgitta.bergsten@ljungby.se

Barn- och utbildningsnämnden
Ljungby

Fördelning av lärarresurser till studiehandledning, modersmålsstöd och modersmålsundervisning

Redogörelse för ärendet

Fördelningen av studiehandledare och modersmåls lärare fördelas centralt av chef för central elevhälsa och mångfald utifrån de resurser som finns, tillgång till studiehandledare och modersmåls lärare och behovet. För läsåret 2015/16 finns 1,0 tjänst modersmålsstöd, 1,55 tjänst modersmålsundervisning och 5,0 tjänst studiehandledning.

Studiehandledning på modersmål

En elev som inte klarar att följa undervisningen på svenska har rätt att få stöd i form av studiehandledning på sitt modersmål om hon eller han riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås i ett eller flera ämnen. Studiehandledning som ges mer varaktigt är ett särskilt stöd, skollagen SFS 2010:800, 3 kap 8§ efter rektorsbeslut. Det är svårigheter att få studiehandledare till alla språk, fram till och med februari 2016 har rektor tagit ca 200 beslut om studiehandledning. Elever som har fått tillgång till studiehandledning är ca 120 elever. De elever som inte fått tillgång till studiehandledning har berott på svårigheter att rekrytera personal i alla språk. Inför läsåret 16/17 kommer fokus på studiehandledning ligga på de nyanlända eleverna. Under våren 2016 görs försök med webbaserad studiehandledning för fem elever. Kostnaden blir betydligt större än med studiehandledare på plats men är en möjlighet att tillgodose behovet. Behovet av studiehandledning till nyanlända elever beräknas kunna tillgodoses av 5.0 tjänst.

Modersmålsstöd

I styrdokumentet framgår inte att barn i förskolan har rätt till att få språkstimulering med hjälp av en modersmåls pedagog. Men det står i läroplanen för förskolan (Lpfö 98): "Förskolan ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att både utveckla det svenska språket och sitt modersmål". För läsåret 15/16 finns 1 tjänst modersmålsstöd till förskolan. 180 barn har anmälts till modersmålsstöd. 60 barn har fått ta del av resursen under hösten -15. Språken är albanska, bosniska-kroatiska-serbiska (bks), polska, rumänska, ungerska och vietnamesiska. För närvarande läser 35 av personalen i förskolan en 7,5 poängskurs Flerspråkighet och interkulturalitet i förskolan.

Modersmålsundervisning

Syftet med undervisningen i ämnet modersmål är att eleverna utvecklar kunskaper i och om sitt modersmål. Att ha tillgång till sitt modersmål underlättar språkutveckling och lärande inom olika områden. Elever i grundskolan och grundsärskolan ska erbjudas undervisning i modersmål om en eller båda vårdnadshavarna har annat språk än svenska som modersmål, språket utgör elevens dagliga umgängesspråk i hemmet, och eleven har grundläggande kunskaper i språket.

Huvudmannen är skyldig att anordna modersmålsundervisning om det finns minst fem elever som har rätt till undervisningen, dessa elever önskar att få undervisning i språket, och det finns en lämplig lärare.

Judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar är nationella minoriteter i Sverige. Från den 1 juli 2015 har elever som tillhör någon av de nationella minoriteterna utökad rätt till undervisning i modersmål. Detta gäller i grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan.

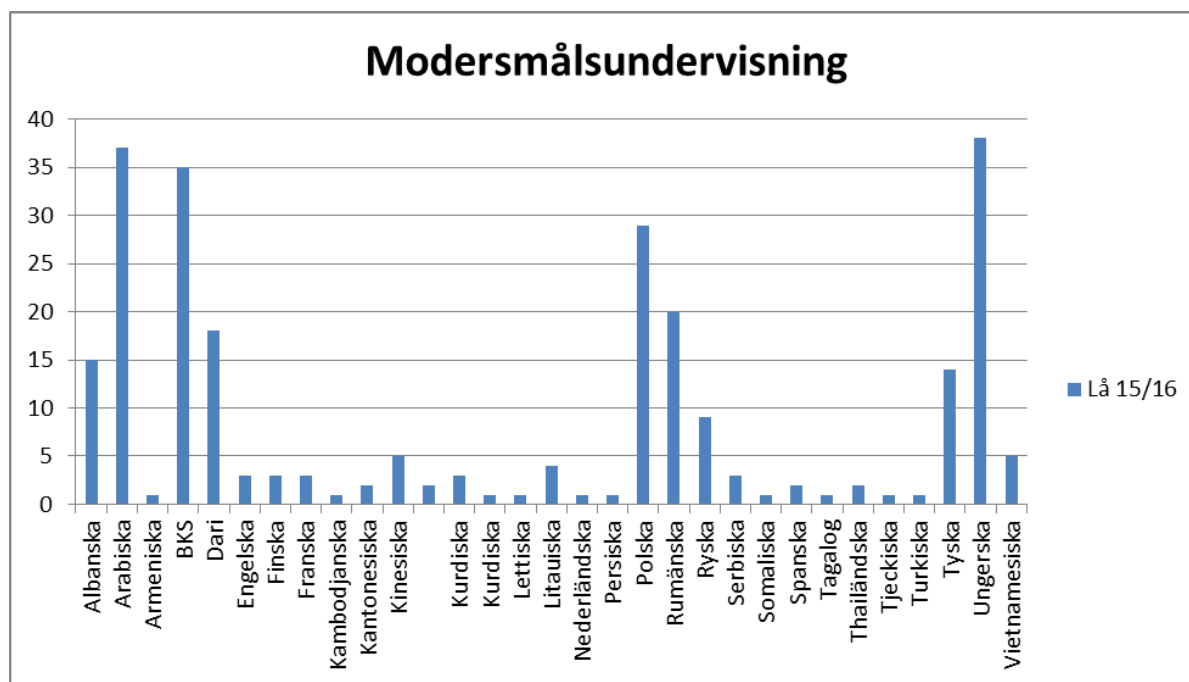
De nationella minoritetsspråken är

- finska
- jiddisch
- meänkieli
- romani chib
- samiska

Elever, som tillhör någon av de nationella minoriteterna, har rätt till modersmålsundervisning även om språket inte är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet. Eleven behöver inte heller ha grundläggande kunskaper i språket. Huvudmannen är skyldig att anordna undervisning även om gruppstorleken är mindre än fem elever.

För modersmålsundervisning finns det läsåret 15/16 1,55 tjänst. Under läsåret 15/16 har 260 elever anmält sig till modersmålsundervisning. Av de 260 elever är huvudmannen skyldig att ordna undervisning till ca 225 elever om det finns tillgång till lärare. Cirka 160 av de eleverna har tillgång till modersmålsundervisning. Språken är albanska, arabiska, BKS, dari, polska, rumänska, ryska, tyska, ungerska och vietnamesiska.

Svårigheter finns att tillgodose modersmålsundervisning på arabiska och dari för alla som sökt samt kinesiska och finska. Beräkningen av tjänst inför nästa läsår uppskattas till ca 2.0 tjänst.

Förslag till beslut

Studiehandledning på modersmål bör tillgodoses med 5,0 tjänst som idag finns i budget.

Modersmålsstöd är inte lagstadgat i förskolan. 1,0 tjänst, som idag finns i budget, ger ett stöd till förskolan att utveckla det svenska språket och modersmålet.

Modersmålsundervisning uppskattas behöva till 2,0 tjänst, idag finns 1,55 tjänst i budget.

Modersmålsundervisning föreslås utökas med 0,45 tjänst.

Nils-Göran Jonasson
Tf Barn- och utbildningschef

Birgitta Bergsten
Chef central elevhälsa och mångfald